

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

 <p>РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА КОСОВО И МЕТОХИЈА УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ - ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ ПРИШТИНА - КОСОВСКА МИТРОВИЦА</p>			
ПРИМЉЕНО 09.04.2026 ГОДИНЕ			
ОЈ	БРОЈ	ПРИЛОГ	ВРЕДНОСТ
08/5	117	1	1

ИЗВЕШТАЈ МЕНТОРА О ЗАВРШНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
1. Име, име једног родитеља, презиме Тина (Добросав) Лазовић
2. Датум рођења, општина, Република: 28.06.1999. године, општина Рашка, Република Србија
3. Година уписа на мастер академске студије права 2024/2025
II НАСЛОВ МАСТЕР РАДА
„Пореска утаја у Републици Србији“
III ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА
<p>Мастер рад под називом „Пореска утаја у Републици Србији“ урађен је на 59 страница компјутерски обрађеног текста. Рад садржи Уводна разматрања, четири дела (1-4), Закључак, попис коришћене литературе и Изјаву о ауторству.</p> <p>У Уводном делу рада је приказан значај пореског система и посебно пореза на доходак физичких лица као важног дела функционисања државе и економије. Такође је представљен проблем пореске евазије и утаје, уз нагласак на њихове последице и циљ истраживања који се односи на анализу ових појава у Републици Србији.</p> <p>У првом делу истраживања предмет анализе су основне карактеристике пореза на доходак физичких лица. Разматрају се појам и улога овог пореза у пореском систему, као и његови елементи, као што су порески обвезник, пореска основица, пореска стопа, пореске олакшице и механизми утврђивања и наплате. Посебна пажња поклања се циљевима опорезивања, начелима која стоје у основи овог пореза, као и месту које порез на доходак заузима у структури јавних прихода.</p>

прикривање трагова кривичног дела и честу повезаност пореске утаје са другим кривичним делима, као што је фалсификовање исправа. Посебан осврт дала је на најчешће појавне облике пореске утаје у пракси, укључујући рад „на црно“, фиктивно умањење зарада, злоупотребу пореских олакшица и преваре у вези са порезом на додату вредност (ПДВ).

V ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ РАДА И ИСТРАЖИВАЊА

Истражујући ову тематику кандидаткиња је дошла до закључка да је пореска утаја вишеструко штетна последица. Највидљивија последица је смањење фискалних прихода државе, али се при расподели терета пореских обавеза јављају питања правичности, као и проблеми друштвених неравнотежа. Уколико појединци не плаћају порез, осим смањења државних прихода долази и до повећања пореског терета (повећање пореских стопа) за оне пореске обвезнике који редовно плаћају порез да би се надоместио тај губитак. Перцепција да одређени појединци могу да избегну плаћање пореза без последица има негативан психолошки утицај на остале пореске обвезнике. Политички утицај утаје пореза такође је значајан, јер ослабљују темељи политичког система, ствара се неповерење према држави. Економске последице утаје пореза нарочито су штетне за привреду, јер се ствара нелојална конкуренција. Порески обвезници који избегавају плаћање имају мање трошкове производње, те су због постигнутих уштеда у повољнијем положају на тржишту у односу на оне пореске обвезнике који уредно плаћају порезе. Правне последице избегавања пореза огледају се у све већем броју пореских спорова. Пореска евазија има и значајан социјални утицај, јер нарушава економску правичност и једнакост.

Значајан део рада посвећен је мерама за сузбијање пореске утаје, при чему је указано да ефикасна борба против пореске утаје подразумева комбинацију превентивних и репресивних мера. Њено сузбијање захтева системски, свеобухватан и дугорочан приступ, који укључује ефикасан законодавни оквир, обучену пореску администрацију, примену савремених технологија, развијену међународну сарадњу, јачање пореске културе и пореског морала пореских обвезника, као и повећање транспарентности рада државних органа. Пореска евазија, закључује кандидаткиња, је комбинација друштвених услова, економске ситуације, индивидуалних ставова и недостатка ефикасне контроле. Порески

обвезници избегавају плаћање пореза када сматрају да је превисоко, неправично, или када не виде директну корист, а стабилна економија и добро организована пореска администрација могу значајно смањити ову појаву.

Упоредноправна анализа законодавства у окружењу је показала да постоје разлике у инкриминацији пореске утаје у погледу законских решења, висине прагова инкриминације и казнене политике. Ова анализа је од значаја за унапређење националног законодавства, јер указује на могућност преузимања појединих добрих решења из упоредног права у циљу ефикаснијег сузбијања пореске утаје.

VI КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Одабиром актуелне тематике пореске утаје, кандидаткиња се упустила у веома тежак задатак истраживања ове тематике, поготово имајући у виду да се овде ради о својеврсној комбинацији кривичноправне и пореске материје, ова тематика представља велики изазов за ауторе. Упркос томе, кандидаткиња је успела да анализира сва релевантна питања из ове тематике и изнесе одговарајуће закључке, што недвосмислено указује на одлично познавање ове материје и на завидан ниво стеченог знања, како на основним, тако и на мастер студијама права.

Структура рада је добро постављена, садржина рада представља заокружену целину. Коришћена је релевантна домаћа и страна литература, као и одговарајући правни извори, коректно интерпретирани. Тема је изложена јасним и разумљивим стилем писања, уз поштовање стандарда академског писања. Такође, кандидаткиња је показала да одлично влада правничком терминологијом и терминологијом специфичном за споменуте правне области. На основу темељите и прецизне анализе кључних питања ове тематике кандидаткиња је извела правилне и логичке закључке. Тиме је, уз одговарајућу методологију писања мастер рада показала да поседује потребан ниво технике за писање овакве врсте рада. На основу свега наведеног може се закључити да мастер рад под називом "Пореска утаја у Републици Србији" у потпуности задовољава све прописане стандарде мастер рада.

VII ПРЕДЛОГ

На основу изложеног, ментор предлаже да се мастер рад под називом „Пореска утаја у Републици Србији“ прихвати и да се кандидаткињи одобри одбрана истог.

МЕНТОР

Димит Сузану